

ตะลุยกโลกใบใหญ่ สัปดาห์นี้ “ที่มีมังกร” ขอพา น้องไปชมสุดยอดการแสดงผลงานสุดล้ำค่าใน นิทรรศการ “ศิลปกรรมสมัยรัชกาลที่ 9” ซึ่งกรมศิลปากรจัดขึ้นที่ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ หอศิลป์ ถนนเจ้าฟ้า “พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช” นิทรรศการนี้จัดแสดงศิลปะสมัยใหม่ในประเทศไทย ผลงาน จำรัส เกียรติก้อง ประติมากรรมสำริด

ในรัชสมัย พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ซึ่งเป็น

ศิลปกรรมสมัยรัชกาลที่ ๙

Art in the Reign of King RAMA IX

“สุภาพสตรี (หม่อมปริมบุญมา)” ผลงาน ฝึมน มูลประมุข, ประติมากรรมสำริด “หม่อมราชวงศ์ถนัดมศักดิ์ กฤษดากร” และ “คุณชาย” ผลงานเพื่อ ตรีพิทักษ์

ภาพ “ทิวทัศน์ (มุมหน้าพระอุโบสถ)”, “พระพุทธรูปนาคปรก”, ภาพ “หุ่นนิ่ง” ผลงานหม่อมเจ้าหญิงพีโดยเลขา ดิสกุล, ภาพ “ย่านเมืองเก่าโรม”, “ปลาสีซัง” และ “พระศอุปกษุราโท ประเทศอินเดีย”

โดย เพื่อ ตรีพิทักษ์, ภาพ “วัดมหาธาตุอยุธยา” ของประยูร อุดุชาฎะ ภาพ “หน้าผู้หญิง” โดย สมโภชน์ อูปอินทร์, ภาพ “เด็กหญิงกับหวีแดง” โดย ชุตินิม์เสมอ, ภาพ “ความรักของแม่” โดย ประหยัด พงษ์ดำ, ภาพ “ชาวเขา” โดย ประสงค์ ปัทมานุช, ภาพ “ชวานา” โดย

ช่วงเวลาแห่งความก้าวหน้า และรุ่งเรืองอย่างยิ่งของวงการศิลปะของไทย ที่มีการพัฒนาการต่อเนื่องจวบจนปัจจุบัน ผลงานที่นำมาจัดแสดงล้วน

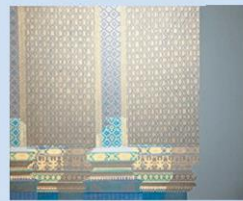
ถวัลย์ ดัชนี, ภาพ “เมืองเก่าอยุธยา” ของ ทวี นันทขว้าง, ภาพ “ไม่มีชื่อ (เรือ 2 ลำ)”

และ “แข่งเรือ” โดย สวัสดิ์ ตันตีสุข

ภาพ “วัดพระแก้ว” โดย ช่าง มูลพิณิจ,
ภาพ “เจดีย์วัดโพธิ์” และ “เรือหงส์กับปรางค์”
โดย ประสงค์ ปัทมานุช, ภาพ “หมู่บ้านริมคลอง”
โดย ดำรง วงศ์อุปราช, ภาพ “นาฬิกา” โดย

อนันต์ ปาณินท์, ภาพ
“อวมงคล” โดย เฉลิม-
ชัย โฆษิตพิพัฒน์, ภาพ
“การต่อสู้คืนชน” โดย
ปัญญา วิจินธนสาร,
ภาพ “กุมภภาพันธุ์ 8”
โดย อธิพล ตั้งโกลก,
ภาพ “รูปทรงของแสง
บนเนื้อที่ของเงา” ผล
งาน ปรีชา เกาทอง,
ภาพ “คันไถ” โดย
ประเทือง เอมเจริญ
นอกจากนี้ยังมีประติ-
มากรรม สลักไม้ “รำ-
มะนา” โดย ชิต เจริญ-
ประชา, “การเติบโต
2” ของ นนทิวรรณ
จันทนะผะลิน รวมถึง
ผลงานสื่อผสม “จินต-
นาการ หมายเลข 3”

โดย เดชา วราชนุ, “บาปเป็นพระไ้หาย” โดย
วสันต์ สิทธิเขตต์, “กูรัก (แฟนโก๊ะ โมนาลิซ่า)”
และ “หนังใหญ่” โดย กมล ทัศนัญชลี

โดยเปิดให้เข้าชมทุกวันพุธ-วันอาทิตย์
เวลา 09.00-16.00 น. หยุดวันจันทร์-วัน
อังคาร และวันหยุดนักขัตฤกษ์ ถึงเดือน พ.ค.64.

มอบเกียรติบัตรยกย่อง เชิดชู'องค์กรคุณธรรม'

นางยุพา ทวีวัฒนะกิจบวร ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ประธานอนุกรรมการด้านการประเมินชุมชน องค์กร อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม เป็นประธานพิธีมอบเกียรติบัตรประกาศยกย่ององค์กรคุณธรรม ปีงบประมาณ พ.ศ.2562 เมื่อวันที่ 27 ก.พ. 2564 ที่หอประชุมเล็ก ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย

ไทย กรุงเทพมหานคร พร้อมด้วย นายเกรียงศักดิ์ บุญประสิทธิ์ อธิบดีกรมการศาสนา ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่กรมการศาสนา องค์กรอิสระภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วม จำนวน 67 หน่วยงาน

นางยุพากล่าวว่า การจัดงานในวันนี้ เพื่อยกระดับหน่วยงานให้เป็นองค์กรคุณธรรม ภายใต้แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ.2559-2564) รวมถึงเป็นขวัญกำลังใจและแรงจูงใจในการพัฒนาส่งเสริมการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรม โดยเป้าหมายสูงสุดของการดำเนินการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ คือ "สังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรม ที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน" ซึ่งการจะบรรลุเป้าหมายได้นั้น ต้องเกิดจากการบูรณาการและความร่วมมือร่วมใจกันของทุกฝ่าย ซึ่งการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ก่อให้เกิดอุปสรรคในการ

ทำงานอย่างมาก แต่ทุกภาคส่วนยังคงดำเนินงานจัดกิจกรรมในรูปแบบต่างๆ โดยปรับเปลี่ยนการทำงานในรูปแบบนิวนอร์มัล

ปลัดกระทรวงวัฒนธรรมกล่าวต่อว่า การจัดงานดังกล่าวสืบเนื่องจากมติคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 1/2563 เมื่อวันที่ 2 กันยายน 2563 ประกาศยกย่องชุมชน องค์กร อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม ปีงบประมาณ พ.ศ.2562 เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้กับหน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมิน และเป็นแรงจูงใจในการพัฒนาส่งเสริมการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรม ซึ่งเป็นการกิจของกระทรวงวัฒนธรรมในการประกาศยกย่อง 2 ส่วน ประกอบด้วย

1. หน่วยงานภายในกระทรวงวัฒนธรรม ได้รับเกียรติบัตรจากปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ประธานอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรม กระทรวงวัฒนธรรม ตามระดับที่ประเมิน จำนวน 45 แห่ง ประกอบด้วย ระดับต้นแบบ

ข่าวสด

Khao Sod
Circulation: 950,000
Ad Rate: 1,550

Section: First Section/-

วันที่: อาทิตย์ 7 มีนาคม 2564

ปีที่: 30

ฉบับที่: 11057

หน้า: 16(บน)

Col.Inch: 82.37

Ad Value: 127,673.50

PRValue (x3): 383,020.50

คลิป: สีสี่

หัวข้อข่าว: มอบเกียรติบัตรยกย่อง 'เชิดชู'องค์กรคุณธรรม'

จำนวน 7 แห่ง อาทิ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่ง
ประเทศไทย, ธนาคารเพื่อการเกษตรและ
สหกรณ์การเกษตร สำนักงานใหญ่, ธนาคาร

ออมสิน ระดับคุณธรรม จำนวน 27 แห่ง อาทิ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ, สำนักงาน
ประธานสภาผู้แทนราษฎร สำนักเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร,
สำนักงานเลขาธิการ ก.ร. สำนักเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และ
ระดับส่งเสริมคุณธรรม จำนวน 11 แห่ง อาทิ สำนักงานคณะกรรมการ
พิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ, สำนักงาน
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ, กองบังคับการอำนวยการ
กองบัญชาการศึกษา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

2.องค์กรอิสระภาครัฐและภาคเอกชน ได้รับเกียรติบัตรจากปลัด
กระทรวงวัฒนธรรม ประธานอนุกรรมการด้านการประเมินชุมชน
องค์กร อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม ตามระดับที่ประเมิน จำนวน
1,155 แห่ง ประกอบด้วย ระดับคุณธรรมต้นแบบ จำนวน 4 แห่ง
ระดับคุณธรรม จำนวน 39 แห่ง และระดับส่งเสริมคุณธรรม จำนวน
9 แห่ง เพื่อเป็นการจูงใจให้ทุกองค์กรเกิดการพัฒนาเพื่อก้าว
ไปสู่องค์กรคุณธรรมในระดับต่างๆ ที่สามารถเป็นแรงจูงใจและ
แบบอย่างให้กับหน่วยงานอื่นๆ

เป็นส่วนหนึ่งในการสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมคุณธรรมอย่าง
ยั่งยืนต่อไป

'ผ้าไหมพรมเรียง'

ผ้าทอแต่ละท้องถิ่นภูมิภาคต่างมีเอกลักษณ์ความงาม เช่นเดียวกับ ผ้าไหมพรมเรียง ผืนผ้าที่มันต์เสน่ห์จากภาคใต้ ...

จากองค์ความรู้กรมศิลปากร เผยแพร่ มรดกภูมิปัญญาวัฒนธรรมพื้นบ้าน ผ้าไหมพรมเรียง จากพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติไชยา ให้ข้อมูลพหุสัณฐานลักษณะผืนผ้าทอ โดยกล่าวว่า การทอผ้าไหมพรมเรียง เป็นศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ภาคใต้ที่บ้านหัวเลน หมู่สอง บริเวณริมคลองพุมเรียง ตำบลพุมเรียง อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งสืบทอดการทอผ้ามายาวนานนับแต่สมัยตอนปลายกรุงศรีอยุธยาและต้นกรุงรัตนโกสินทร์ เป็นการผสมผสานทางวัฒนธรรมท้องถิ่นของชาวไทยมุสลิมและชาวไทยพุทธพื้นเมืองในท้องถิ่น

ผ้าไหมพรมเรียงมีลักษณะเด่นคือ การทอ ยกดอกด้วยไหมและดิน โดยมีผ้าทอยกที่มีชื่อเสียง คือ ผ้ายกชุดหน้านาง ผ้ายกดอกฉมภสร และผ้ายกดอกลายเชิง เป็นต้น และเครื่องมือที่ใช้ทอในสมัยก่อน ได้แก่ ทุกจึงเรียกการทอผ้าว่า ทอทุก ซึ่งถือเป็นหน้าที่ของผู้หญิงที่ต้องเตรียมไว้ให้ครอบครัว

ผ้าที่ทอแบ่งเป็นผ้าที่ใช้ในชีวิตประจำวันและผ้าที่ใช้ในงานและพิธีต่าง ๆ ซึ่งผ้าที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ส่วนใหญ่ใช้ผ้าฝ้ายทอเพื่อความทนทาน สำหรับผ้าที่ใช้ในงานและพิธีการต่าง ๆ จะทอด้วยไหมหรือผ้าฝ้ายแกมไหม มีลวดลายทอดอกสวยงาม

ประเภทของผ้าพรมเรียง แบ่งเป็น ผ้าทอพรมเรียงประเภทผ้าฝ้าย ผ้าไหมพรมเรียง และผ้าไหมปนฝ้าย ลวดลายเก่า เป็นลายดั้งเดิมที่นิยมกันมาแต่เก่าก่อน เช่น ลายยกเม็ด ลายดอกพิกุล ลายคชสีห์ ลายราชสีห์ ลายครุฑ ลายกินรี ลาย

เทพนม ลายเบญจรงค์ ลายศรีวิชัย ลายกริช ลายไม้ต้น ลายราชวัตร ลายก้านต่อดอก ลายฝ้ายกเชิงครุฑ และลายนพเก้า โดยช่างทอผ้าที่ตำบลพุมเรียง จะมีลวดลายต้นแบบที่ใช้เป็นตัวอย่างเก็บดอกไม้เรียกว่า "ครุผ้า" อาจเป็นผ้าที่ปักด้วยไหม เป็นลวดลายต่าง ๆ หรือเศษผ้ายกที่ช่างทอเก็บไว้แต่เดิม

กรรมวิธีการทอผ้าพรมเรียงใช้เทคนิคกรรมวิธีที่เรียกว่า ยกดอก คือ เทคนิคการทอผ้าให้เกิดลวดลาย ใช้วิธีเก็บตะกอคล้ายเช่นเดียวกับ

การทอขีด โดยการยกตะกอ เพื่อแยกเส้นด้ายยืน ให้ด้ายเส้นพุ่งผ่านไปเฉพาะเส้น จะยกครั้งละกี่เส้นก็ได้แล้วแต่ลวดลายที่กำหนดเอาไว้

เมื่อทอพุ่งกระสวยไปมาควบคู่กับการยกตะกอ จะเกิดเป็นลวดลายพุ่งขึ้นจากผืนผ้า ด้ายเส้นพุ่งนิยมใช้ดินเงิน ดินทองเพื่อเพิ่มความงดงาม เป็นส่วนหนึ่งนำมาบอกเล่าเรียนรู้ร่วมกัน.

“รอยพระบาท”...กล่าวได้ว่าผู้ใดที่ได้
ธรรมาภิบาลสักการะแล้วนั้น ก็เสมอ
เหมือนได้กราบสักการบูชารอยพระบาทของ
พระผู้มีพระภาคเจ้า แม้ว่าจะเสด็จดับขันธ
ปรินิพพานไปนานแล้วก็ตามที่ หากแต่พุทธธา
นาพุทธศาสนคุณนั้นยังคงอยู่ไม่เสื่อมคลาย
พระอาจารย์อารยะวังโส บันทึกไว้ว่า
ด้วยอำนาจรอยพระบาทที่เกิดขึ้นจากการประทับ
รอยพระบาทขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
ลงบนแผ่นดินศิลาหรือสถานที่ต่างๆ ตามคำทูลขอ
อาราธนาของผู้มีศรัทธาหรืออำนาจรอยพระบาท

รอยพระบาท..เพิ่มบุญ

การงานดี มีสุข พันภัย

เหนือฟ้า ใต้ บาดาล รัก-ยม

ที่เกิดจากกำลังอธิษฐานของพระสงฆ์สาวกที่
บริสุทธิเพื่อปรารถนา

การได้สักการบูชาบนแผ่นดินศิลาหรือ
สถานที่นั้นๆเพื่อการสืบทอดอายุพระพุทธศาสนา...

จนปรากฏรอยพระบาทแห่งธรรมขึ้นตาม
กำลังศรัทธาอธิษฐาน ก็ย่อมเป็นไปเพื่อความสุข
ความเจริญแก่สัตว์ผู้มีกำลังศรัทธา จะได้ยัง
จิตเข้าสู่ตถาคต โพธิสัตว์ เพื่อนำไปสู่การ
ประพฤติกุศล ความเพียรชอบตามพระธรรม
คำสั่งสอนของพระพุทธองค์

จึงสืบเนื่องการปฏิบัติถวายมหาสักการบูชา
รอยพระบาทในทุกสถานมาโดยตลอด ด้วย
ความเชื่อที่กล่าวไว้ว่า...“บุคคลใดมีใจบังเกิด
ความศรัทธาเลื่อมใส ได้แสดงความเคารพด้วย
กาย วาจา ใจ ในพระพุทธบาทและพระบรมธาตุ
ที่พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงพระมหากรุณาธิคุณ
เหยียบประทับรอยครั้งเมื่อยังทรงมีพระชนม์
อยู่ก็ดี หรือสำเร็จตามจิตอธิษฐานของพระสงฆ์
สาวก...พุทธบริษัทผู้มีบารมีธรรมที่ตั้งกุศล
จิตเจตนาเพื่อการถวายมหาสักการะแด่พระผู้มี

พระภาคเจ้าและเพื่อประโยชน์แห่งมหาชนที่จะ
ได้มีโอกาสกระทำการสักการบูชา...ย่อมจะ
ได้ผลานิสงส์อันยิ่งจนไม่อาจที่จะกำหนดนับได้”

และย่อมเข้าถึง “อวินิปาตบุคคล” คือ
บุคคลที่ไม่มีโอกาสได้ไปเกิดในอบายภูมิทั้งสี่
มีแต่จะมุ่งตรงสู่พระนิพพาน...ด้วยการได้มี
โอกาสกระทำมหาสักการบูชา คุณดังพระสงฆ์
สาวกผู้ทรงคุณได้กระทำแทมพระพุทธรูปบาทของ
พระผู้มีพระภาคเจ้า จึงนับเป็นวาสนาบารมีอัน
หาที่สุดมิได้ ที่มีโอกาสได้กระทำ

และ...คุณดังได้เดินตามรอยพระพุทธรูปบาท
ของพระผู้มีพระภาคเจ้าไปในทุกบาทก้าว

ย่อมให้พ้นจากภัยมารทั้งปวงได้อย่างแท้จริง
ด้วยเดชแห่งผลานิสงส์ข้างต้น
นี้ย่อมนำไปสู่การได้รับการอุปถัมภ์ค้ำชูอุดหนุน
ให้ตั้งอยู่ทางสัมมาปฏิบัติ ประกอบด้วยความ
เจริญทั้ง...อายุ วรรณะ สุขะ พละ ยศศักดิ์ จะ
เป็นที่เลื่องลือ เป็นผู้ฉลาดในธรรม แจ่มแจ้งไม่
ขัดข้องในโลกอุปีทนะ ศัตรูทั้งหลายย่อมพินาศ
สูญสิ้นไป

...จักอุดมด้วยฤทธิ์เดชยิ่งนัก เป็นที่รัก
ของมนุษย์และอมมนุษย์ทั้งหลาย หมู่เหล่า
เทวดาย่อมรักษา

หากมั่นคงในตถาคตโพธิสัตว์ จนน้อม
โน้มไปสู่การประพฤติกุศล ถูกต้องตามหลัก

แบบเจดีย์ ดอกบัวตูมครอบไว้ มีการจัดงานนมัสการรอยพระพุทธรบาท หรือที่เรียกกันว่า...“งานบุญเดือน 4” คือ...“วันขึ้น 6 ค่ำ เดือน 4”

นอกจากนี้ยังได้มีการบูรณะมณฑปอีกครั้งหนึ่งในช่วงที่กรมศิลปากรได้เข้ามาทำการบูรณะชุด แต่งโบราณสถาน กระทั่งราวปี 2550 ได้ทำการบูรณะเพิ่มเติม โดยได้รับงบประมาณสนับสนุนจากเทศบาลตำบลเมืองเก่า ซึ่งปัจจุบันยังคงมีการจัดงาน“นมัสการรอยพระพุทธรบาท”เป็นประจำทุกปี

คลื่นกระแสศรัทธาหลังไหล ความเชื่อศรัทธาที่มีต่อรอยพระพุทธรบาทยังคงมีอยู่ต่อเนื่องกาลาบุชา...รอยพระพุทธรบาท วัดตระพังทอง (ตั้งนะโม 8 จบ)

วันทามิ พุทธัง ภาวะปาระคิดณัง ทีโล-กะเกตุงติกะเวกะนาถัง โย โลกะเสฏฐโฐสะกะลังกิลเลสัง เถตุวานะ โปเธติ ชะนัง อะนันตังฯ ยังนัมมะทาเย นะทียา ปุลิเน จะ เตโร อัสมิง สุโข-ทะยะปุเร สุปะตัญญูเตปี โสวัตตะโสณทิกะ-วิหาระระเร จูตัญจะ ตังปาทะลัญชะนะมะหังสิระสา นะมานาฯ

ความเชื่อเกี่ยวกับรอยพระพุทธรบาทในพระพุทธรศาสนา นั้น แบ่งเป็น 2 กลุ่ม...กลุ่มหนึ่งเชื่อว่ารอยพระพุทธรบาทนั้นมีทั้งรอยพระพุทธรบาทที่พระพุทธรเจ้าเสด็จมาประทับไว้ด้วยพระองค์เองและมีทั้งรอยพระพุทธรบาทที่มนุษย์สร้าง

ธรรมวินัยในพระพุทธศาสนา ย่อมเข้าถึงพระนิพพานในศาสนาของพระพุทธเจ้าในปัจจุบันอย่างแน่นอน

○○○

รอยพระพุทธรบาทจำลองสมัยสุโขทัย “วัดตระพังทอง” อ.เมือง จ.สุโขทัย จำหลักกลาคล้ายเป็นลายมงคล 108 สลักบนศิลา ขนาดกว้าง 1.25 เมตร ยาว 2.09 เมตร หนา 22 เซนติเมตร... เป็นรอยพระบาทเบื้องขวา ที่ขอมมีดอกจัน โดยรอบ 54 ดอก ภายในรอยพระบาทจำหลักเป็นลายชาดกต่างๆ

ราวปีพุทธศักราช

1902 บันทึกไว้ว่า “พระมหาธรรมราชาลิไท” ทรงให้จำลองมาจากประเทศศรีลังกาแล้วนำมาประดิษฐานไว้ที่เขารอยพระบาทใหญ่ ตั้งอยู่ทางทิศเหนือ...ทางตะวันตกเฉียงใต้ตำบลเมืองเก่า

ต่อมาในปี 2471 พระโบราณวัดจางจารย์ (ทิม ยสทินุ โน) อดีตเจ้าอาวาสวัดราชธานีและเจ้าคณะจังหวัดสุโขทัย มีดำริให้อัญเชิญรอยพระพุทธรบาทจากยอดเขารอยพระบาทใหญ่หรือเขาสุมนกฎมาประดิษฐานไว้ที่เกาะกลางสระน้ำ สร้างเป็นอาคารมณฑปจัตุรมุขยกฐานสูง 2 เมตร ยอดเป็นลักษณะ

จีน อีกกลุ่มหนึ่งเชื่อว่าเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น ส่วนความเชื่อเกี่ยวกับการบูชารอยพระพุทธรูปในพระพุทธศาสนานั้น ในการศึกษาของ นายโสภณ จาเลิศ เรื่อง “การวิเคราะห์ความเชื่อและการบูชาเกี่ยวกับรอยพระพุทธรูปของชาวพุทธล้านนา” ระบุว่า มี 2 กลุ่มเช่นเดียวกัน คือ...กลุ่มหนึ่งเชื่อว่าผู้ที่สักการะกราบไหว้บูชารอยพระพุทธรูปเมื่อเสียชีวิตไปแล้ว จะไม่ตกไปสู่อบายภูมิ อีกกลุ่มหนึ่งเชื่อว่าการที่จะตกไปสู่อบายภูมิหรือสุคติภูมิ นั้น ขึ้นอยู่กับวาระจิตสุดท้ายขณะเสียชีวิต... “ถ้าจิตยึดเหนี่ยวอยู่กับสิ่งที่เป็นกุศล เมื่อจิตดับมีโอกาสดังนี้ไปสู่อุคติภูมิ ดังนั้นผู้ที่สักการะกราบไหว้บูชารอยพระพุทธรูปอยู่เสมอ เมื่อใกล้เสียชีวิตอาจทำให้จิตระลึกถึงสิ่งที่เป็นกุศลจึงไม่ตกไปสู่อบายภูมิ แต่ถ้าจิตยึดเหนี่ยวอยู่กับสิ่งที่เป็นอกุศลก็มีโอกาสไปสู่อบายภูมิได้”

นอกจากนี้ยังมีความเชื่อเกี่ยวโยงไปถึงการบูชารอยพระพุทธรูปแล้วทำให้ตนเองครอบครัวอยู่เย็นเป็นสุขปราศจากโรคภัยแคล้วคลาดอันตราย หน้าที่การงานมีความก้าวหน้า ฝนตกต้องตามฤดูกาลอีกด้วย

“สรีรธา”...นำมาซึ่งปาฏิหาริย์? เชื่อไม่เชื่อ โปรดอย่าได้...“ลบหลู่”.

● รัก-ยม

แนวหน้า

Naew Na
Circulation: 900,000
Ad Rate: 1,250

Section: สุดสัปดาห์/-

วันที่: อาทิตย์ 7 มีนาคม 2564

ปีที่: 41

ฉบับที่: 14557

หน้า: 13(บนขวา), 19

Col.Inch: 105.60 Ad Value: 132,000

PRValue (x3): 396,000

ศิลปิน: สีส

คอลัมน์: ภูมิจาน์ภูมิมือง: 'วัดผาลาด' เส้นทางพระบรมสารีริกธาตุขึ้นดอยสุเทพ

'วัดผาลาด'

19

เส้นทางพระบรมสารีริกธาตุขึ้นดอยสุเทพ

'วัดผาลาด' เส้นทางพระบรมสารีริกธาตุขึ้นดอยสุเทพ

พระบรมธาตุเจดีย์

ทิวทัศน์จากบันได

พระยาภิอนาธรรมิกราช

อาคารบูรณะใหม่ตามภาพเก่า

เส้นทางเก่าขึ้นดอยสุเทพ

พระมหาสง่า อธิสวโร เจ้าอาวาส

ภูมิจาน์
ภูมิมือง
โดย : พลาดิศจัย สิทธิธัญกิจ
Paladisai@siamrecorder.com

ไม่มีใครที่ไม่รู้จักดอยสุเทพที่ตั้งของพระธาตุเจดีย์ที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุบนดอยสุเทพ แต่น้อยคนนักที่จะรู้จัก วัดผาลาด หรือวัดสกทาคามี ซึ่งเป็นวัดโบราณคู่เมืองเชียงใหม่ ตั้งอยู่ในเขตของอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ดอยปุย ตรงถนนศรีวิชัย กม.๕ ริมเส้นทางขึ้นดอยสุเทพ ซึ่งในอดีตกาลนั้นเป็นเส้นทางเดินขึ้นดอยสุเทพ ก่อนมีถนนใน พ.ศ.๒๔๙๐

วัดนี้สร้างขึ้นสมัยพระยาภิอนาธรรมิกราช ด้วยเหตุที่เป็นวัดเก่าอายุกว่า ๒๓๗ ปี ซึ่งมีประวัติการสร้างว่า ในสมัยพญาสิทธิเทโวแห่งสุโขทัย โดยเสด็จเดินทางขึ้นมาร่วมบุญกับพระยาภิอนา ในการพิธีอัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุขึ้นหลังช้างเสี้ยงทวยหาสดานที่ประดิษฐาน ซึ่งช้างที่อัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุได้พักถึง ๔ จุด โดยจุดหนึ่งนั้นได้มาพักบริเวณแห่งนี้ก่อนเป็นแห่งแรก ก่อนที่ช้างจะเดินขึ้นดอยต่อไป สุดท้ายช้างไปหยุดอยู่ที่ดอยสุเทพ ทำให้พระยาภิอนาธรรมิกราชได้สร้างพระธาตุเจดีย์บนดอยสุเทพขึ้น

ต่อมาสถานที่ซึ่งหยุดพักตามทางนั้น เจ้าครองนครทั้งสองพระองค์มีความเห็นว่ามีเมื่อสร้างพระธาตุเจดีย์บนยอดดอยสุเทพแล้วได้เห็นร่วมกันว่าควรจะสร้างวัดในจุดที่พักระหว่าง

แนวหน้า

Naew Na
Circulation: 900,000
Ad Rate: 1,250

Section: สุดสัปดาห์/-

วันที่: อาทิตย์ 7 มีนาคม 2564

ปีที่: 41

ฉบับที่: 14557

Col.Inch: 105.60 Ad Value: 132,000

หน้า: 13(บนขวา), 19

PRValue (x3): 396,000

ศิลปิน: สีสี่

คอลัมน์: ภูมิบ้านภูมิเมือง: 'วัดผาลาด' เส้นทางพระบรมสารีริกธาตุขึ้นดอยสุเทพ

วิหารวัดผาลาด

อาคารสภาพก่อนบูรณะ

วัดสวนดอก

วิหาร

ทาง ดังนั้นวัดผาลาดหรือวัดสกทาคามีแห่งนี้จึงเป็นวัดแรกที่สถาปนาเพื่อระลึกถึงการอัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุขึ้นดอยสุเทพ เมื่อ พ.ศ.๑๙๒๗ ครั้งนั้นพญาลิไทได้อัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุที่ติดพระองค์มาด้วยนั้นสร้างพระบรมธาตุในที่แห่งนี้อีกองค์หนึ่ง

พญากือนาธรรมมิกราช หรือ เจ้าท้าว

สองแสนนา ธรรมมิกราช ทรงเป็นกษัตริย์ราชวงศ์มังราย รัชกาลที่ ๒ แห่งอาณาจักรล้านนา ครองราชย์ระหว่าง พ.ศ.๑๘๙๘-๑๙๒๘ พระองค์ทรงเป็นพระโอรสในพญาผายุกกับพระนางจิตราเทวี ซึ่งสืบเชื้อสายมาจากพญามังราย พญากือนาพระองค์นี้ทรงมีครุฑธำเนศนาพุทธอย่างมาก โปรดฯให้อาราธนาพระสมณ เณรจากกรุงสุโขทัยมาประดิษฐานพุทธศาสนาแบบลังกาวงศ์ในล้านนา ทรงทำนุบำรุงวัดวาอารามตลอดรัชกาล และจัดพิธีอัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุขึ้นข้างเสี้ยงทายจากวัดสวนดอกขึ้นเขาไปหาที่ที่เหมาะสมประดิษฐาน จนได้สถานทีบนดอยสุเทพ

สำหรับโบราณสถานของวัดที่สร้างขึ้นแต่ครั้งพญากือนาธรรมมิกราชนั้นประกอบด้วย หอพระเจ้า ตั้งอยู่ริมน้ำตกผาลาดภายในมีพระพุทธรูปหลายองค์ บ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์ วิหาร และ พระบรมธาตุ

เจดีย์ โดยมีร่มเงาของธรรมชาติสร้างความร่มรื่นและปกคลุมด้วยหมู่แมกไม้ ลำธารจากน้ำตกพระพุทธรเจดีย์ ที่ปรากฏนี้สร้างเป็นศิลปะพม่าจากความชื้นที่คลุมอยู่ตลอดนั้นทำให้องค์เจดีย์

มี พี ช ลี เขี ย ว
ขนาดเล็กคลุมไว้
อย่างงดงาม วิหาร
สร้างเป็นศิลปะ
ไทลื้อ เดิมนั้นมุงด้วย
ใบตองตึง ได้บูรณะ
เปลี่ยนเป็นกระเบื้อง
เมื่อครั้งครุภาควิรัชย์

ได้อำนวยการสร้างทางขึ้นดอยสุเทพ เมื่อ พ.ศ.๒๔๘๙-๙๐ วัดนี้มีศิลปกรรมประดับสวยงามได้แก่ รูปปั้นของ อนาคตปิณฑกเศรษฐี เป็นเศรษฐีที่อุปัถม์พระพุทธรเจ้าในสมัยพุทธกาล และรูปปั้นนางวิสาขา เศรษฐีนี้ที่อุปัถม์พระพุทธรเจ้าจึงเป็นที่ครุฑธำเนศของผู้ที่เข้ามาขอพรอธิษฐานจากรูปปั้นทั้งสองโดยนำเครื่องประดับมาถวายนางวิสาขา นอกจากนี้ ยังมีรูปปั้นพระอินทร์ในมิติของพญานาคตามจุดต่างๆ ของวัด และภายใน

แนวหน้า

Naew Na
Circulation: 900,000
Ad Rate: 1,250

Section: สุดสัปดาห์/-

วันที่: อาทิตย์ 7 มีนาคม 2564

ปีที่: 41

ฉบับที่: 14557

หน้า: 13(บนขวา), 19

Col.Inch: 105.60 Ad Value: 132,000

PRValue (x3): 396,000

ศิลปิน: สีสี่

คอลัมน์: ภูมิบ้านภูมิเมือง: 'วัดผาลาด' เส้นทางพระบรมสารีริกธาตุขึ้นดอยสุเทพ

ศาลาพระเจ้ากือนาธรรมิกราช

วิหารโบราณประดิษฐานพระพุทธรูปอุ้มเมืองอันศักดิ์สิทธิ์ นอกจากนี้ ยังพบว่ามีถ้ำเก่าแก่ที่ตรวจสอบเบื้องต้น เป็นถ้ำขนาดความกว้าง ๙ เมตร ลึกประมาณ ๑๐-๑๕ เมตร ซึ่งมีช่องทางเข้าไปด้านใน ซึ่งเชื่อว่าจะน่าจะมีโบราณสถานหรือทรัพย์สินมีค่าอยู่ภายใน ซึ่งต้องรอการสำรวจอีกครั้ง **พระครูธีรสุตพจน์ (พระมหาสง่า ธีรสวโร)** เจ้าอาวาสวัดผาลาด องค์ปัจจุบันได้ทำการก่อสร้างบำรุงสถานที่และอนุรักษ์โบราณสถานเป็นอย่างดี โดยความร่วมมือจากสำนักศิลปากรที่ ๗ กรมศิลปากร ได้ฟื้นฟูและบูรณะโบราณสถานโดยเฉพาะ หอพระเจ้าที่ชำรุดทรุดโทรมให้มีความสง่างามตามรูปแบบเดิม ปัจจุบันเป็นวัดสำหรับปฏิบัติธรรม โดยมีอุทยานธรรมของมูลนิธิสถาบันครูบาศรีวิชัย ผู้สนใจทำบุญบริจาคทรัพย์อุปถัมภ์ได้ที่วัดผาลาด โทร.๐๘๑-๖๗๑๙๗๖๓ โดยตรง เพื่อสร้างอาคารศิลปครูบาศรีวิชัย สำหรับชาวพุทธทั่วไป

ซอกแซกงานศิลป์

กลับมาอีกครั้งพร้อมความเคลื่อนไหวในแวดวงศิลปวัฒนธรรม
นิทรรศการ Art Camp : Paint From Home ประจำปี 2563 โดย
กองทุนส่งเสริมการศึกษาศิลปะสร้างสรรค์ศิลปะ มูลนิธิรัฐบุรุษ พลเอก
เปรม ติณสูลานนท์ จัดแสดงผลงานศิลปะที่เคยได้รับทุน ซึ่งปีนี้เปลี่ยน
รูปแบบการจัดค่ายศิลปะสัญจร เป็นแนวทางใหม่ให้เข้ากับวิถีการดำเนิน
ชีวิตแบบใหม่ เพื่อลดการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 เป็นการ
สร้างสรรคงานที่บ้าน ในแนวคิด *Art Camp : Paint From*

Home โดยไม่จำกัดหัวข้อ ศิลปินถ่ายทอด
เรื่องราวผ่านผลงานได้อย่างอิสระ แสดง
ถึง 29 มีนาคม ณ หอศิลป์สมเด็จพระนาง
เจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

นิทรรศการ **Catch-22 Visual
Art Project Exhibition** การแสดงผล
งานศิลปะสร้างสรรค์โดยนักศึกษาระดับปีที่
4 สาขาวิชาทัศนศิลป์ คณะอักษรศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร ผลงานแสดงถึง 12 มีนาคม ณ หอศิลป์บรม
ราชกุมารี อาคารศูนย์ทัศนศิลป์สิรินธร คณะจิตรกรรมฯ ม.ศิลปากร
นครปฐม

ปิดท้ายที่ นิทรรศการ **“คิด วาด เขียน”** นิทรรศการเพื่อเชิดชู
เกียรติศิลปิน เทพศิริ สุขโสภา ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ ประจำปี
พุทธศักราช 2560 โดยสำนักบริหารศิลปวัฒนธรรม จุฬาฯ นำผล
งานจิตรกรรมที่สร้างสรรค์จัดแสดงถึง 8 เมษายน ณ นิทรรศสถาน
อาคารศิลปวัฒนธรรม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

มติชน

Matchon
Circulation: 950,000
Ad Rate: 1,100

Section: First Section/-

วันที่: อาทิตย์ 7 มีนาคม 2564

ปีที่: 44

ฉบับที่: 15701

หน้า: 9(กลาง)

Col.Inch: 118.82 Ad Value: 130,702

PRValue (x3): 392,106

ศิลปิน: ชาว-ดำ

คอลัมน์: อาศรมมิวสิก: ยกวงซิมโฟนีไปแสดงเพลงรองเง็งที่กระบี่

ยกวงซิมโฟนีไปแสดงเพลงรองเง็งที่กระบี่

บทเพลงแห่งทะเลอันดามัน

สุกรี เจริญสุข

ผมได้รับทุนวิจัยจากสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ศึกษาเรื่อง “พื้นที่ทางวัฒนธรรมดนตรีเพื่อพัฒนาและสร้างสรรค์จินตนาการใหม่โดยอาศัยร่องรอยวิถีชีวิตของชุมชนผ่านศิลปินในท้องถิ่นผู้สืบทอดวัฒนธรรมดนตรีในชุมชน” ต่อมาได้รับทุนวิจัยเพื่อขยายผล “ต่อยอดนวัตกรรมเพลงพื้นบ้านเพื่อเผยแพร่ให้เป็นมรดกของชาติ” โดยศึกษาวรรณกรรมเพลงพื้นบ้านในท้องถิ่น 7 พื้นที่ด้วยกัน ได้แก่ พื้นที่ล้านนา กูไท ลาว เขมร สุพรรณภูมิ ศรีวิชัย และปัตตานี ได้ทำงานมาตั้งแต่เดือนตุลาคม 2563

การต่อยอดเพลงภาคใต้ คือการนำเพลงรองเง็งไปเล่นโดยวงซิมโฟนีออร์เคสตรา (Thai Symphony Orchestra) แล้วนำไปแสดงในท้องถิ่น โดยเลือกแสดงที่ร้านอาหารเรือนไม้ จ.กระบี่ วันที่ 24 มีนาคม 2564 เวลา 18.00-19.30 น. ครั้งนี้เป็นครั้งที่ 2 ซึ่งในครั้งแรกได้แสดงที่วัดพระราม ๙.พระนครศรีอยุธยา เมื่อตรุษจีนที่ผ่านมา

มีคำถามว่า ทำไมจึงเลือกแสดงที่ร้านอาหารเรือนไม้ ใช้เป็นสถานที่แสดงวงซิมโฟนีออร์เคสตรา ทำไมไม่เลือกลานศิลปะที่ชายทะเล ทำไมไม่เลือกหอประชุมจังหวัด ทำไมไม่ใช้ห้องประชุมจัดเลี้ยงของโรงแรมหรู หรือที่สถานที่ราชการ เป็นต้น เพราะกระบี่ไม่มีหอแสดงดนตรีที่สามารถเก็บเสียงได้ กระบี่ไม่มีสถานที่แสดงดนตรีเพื่อ

การฟัง กระบี่มีป่าเขาและทะเลสวยงามตามธรรมชาติ คนไปกระบี่เพื่อฟังเสียงคลื่น ฟังเสียงลม ฟังเสียงนกร้องมากกว่า จึงจำเป็นต้องหาพื้นที่เงียบสงบเพียงพอที่จะนั่งฟังเพลงบรรเลงได้

ร้านอาหารเรือนไม้ เป็นร้านอาหารพื้นเมืองของกระบี่ เจ้าของคือ คุณอมฤต ศิริพรจุกกุล ซึ่งคนทั่วไปรู้จักเรียกกันว่า “โกเลี้ยง” เป็นผู้มีใจกว้างขวาง รักงานศิลปะดนตรี และเป็นคนที่มีจิตใจดี เป็นบุคคลสำคัญของกระบี่ มีความรักบ้านเกิดและพยายามสร้างบรรยากาศของศิลปวัฒนธรรมให้เกิดในเมืองกระบี่ ที่สำคัญคือได้ทำร้านอาหารเรือนไม้ ในบรรยากาศน่าเกรงใจ สะอาดให้ผู้เข้าไปในร้านรู้สึกสงบ ได้บรรยากาศใหม่แบบธรรมชาติ

อาศัยความรักในธรรมชาติและทำเลพื้นที่ที่สวยงาม ทำร้านอาหารเรือนไม้จนเป็นที่รู้จัก มีธรรมชาติเป็นตัวช่วยสร้างบรรยากาศ มีน้ำใสใบไม้เขียว ผนวกกับสถาปัตยกรรมที่ใช้ไม้ไผ่มาประกอบ สร้างโดยลายมือของสถาปนิกในท้องถิ่น ทำให้เสียงไม่ก้องและเป็นธรรมชาติ ร้านอาหารเรือนไม้มีเสน่ห์เพราะมีอาหารสุขภาพ ปลอดภัย รสชาติอร่อย ถูกปาก ใครได้กินแล้วจะติดใจ

ร้านอาหารเรือนไม้ กลายเป็นร้านอาหารพื้นเมืองที่นิยมใช้ต้อนรับแขกบ้านแขกเมืองของกระบี่ไปโดยปริยาย ใครไปใครมากระบี่ก็จะเลี้ยงอาหารที่ร้านอาหารเรือนไม้ เป็นที่รู้จักกว้างขวาง และอยู่ใจกลางเมือง ขณะเดียวกันก็มีที่จอดรถเพียงพอ เมื่อจัดการแสดงที่ร้านอาหารเรือนไม้ จึงไม่ต้องลงทุนโฆษณา เพราะเป็นที่รู้จักอยู่แล้ว

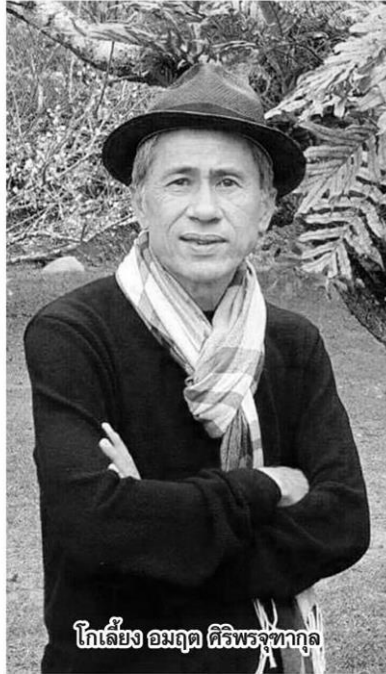
ในขณะที่เมืองกระบี่ไม่มีหอแสดงดนตรี ไม่มีหอศิลปะ วัฒนธรรม ซึ่งยากที่จะจัดแสดงดนตรีในรูปแบบของวงซิมโฟนีออร์เคสตรา พื้นที่สวยงามชายทะเลก็แลดูเว้งว่างเกินกว่าที่จะควบคุมเสียง ซึ่งแตกต่างไปจากการจัดแสดง

ดนตรีสมัยนิยม ส่วนใหญ่นิยมจัดที่ลานงานศิลปะมาก่อน เงื่อนไขสำคัญสำหรับวงออร์เคสตรา คือ การรักษาและการควบคุมเสียง ต้องการความสงบ เมื่อลมพัดแรง มีบรรยากาศของความวุ่นวาย ก็จะทำให้ลายสมาริของผู้ฟังไปสิ้น เมื่อคุมสมาธิไม่ได้ ก็ควบคุมเสียงไม่ได้ เมื่อควบคุมเสียงไม่ได้ ก็จะควบคุมสมาธิไม่ได้ด้วย

แต่ก่อนมีความรู้เรื่องเพลงรองเง็งว่าคือดนตรีเฉพาะกลุ่มของปัตตานี ซึ่งมีปัตตานี ยะลา และนราธิวาสเท่านั้นไม่เคยคิดว่าจะมีดนตรีรองเง็งในพื้นที่ที่ฟังทะเลอันดามัน แต่ความจริงไม่ได้เป็นเช่นนั้น เพราะรองเง็งในพื้นที่ที่ฟังทะเลอันดามันมีความหลากหลาย เป็นวัฒนธรรมที่ผสมผสานกับชุมชนในท้องถิ่นมาก ที่สำคัญว่านั่นก็คือ ดนตรีรองเง็งที่ฟังทะเลอันดามันได้กลายพันธุ์ สัมผัสกับดนตรีของท้องถิ่นอย่างน่าสนใจ

เมื่อไปที่กระบี่ได้พบกับ “เมืองหลวงของรองเง็งอยู่ที่เกาะลันตา” มีการนำเพลงของรองเง็งมาพัฒนาให้เป็นเพลงสมัยนิยมที่หลากหลาย ได้พบกับกวีคนสำคัญเจ้าของเพลงนกสีเหลืองและเพลงบูบู่ ซึ่งเป็นบทเพลงแห่งทะเลอันดามัน กลายเป็นว่า ฟังอันดามันมีความรู้เรื่องดนตรีมาก

เพลงนกสีเหลือง คำร้องและทำนอง โดยวินัย อุทกฤษณ์ เพลงนกสีเหลืองเป็นเพลงที่เขียนขึ้นเพื่อไว้อาลัยวีรชนและเชิดชูจิตวิญญาณประชาธิปไตย ในเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 ด้วยความสะเทือนใจที่ได้รับต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นที่อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ทำให้ผู้แต่งล้มป่วยเข้าโรงพยาบาลอยู่เดือนเศษ แล้วได้กลับไปพักที่บ้านเกิด กระบี่ ซึ่งช่วงนี้เองเป็นเวลาที่ได้แต่งเพลงนกสีเหลืองขณะที่ล่องในแม่น้ำที่กระบี่ ยามค่ำคืนในเรือพายลำน้อยนั่งอยู่กับเพื่อน มีกีตาร์โปร่งหนึ่งตัว เมื่อย้อนรำลึกถึงเหตุการณ์ “14 ตุลา” จึงมีเพลงนกสีเหลือง

โกเลี้ยง อมฤต ศิริพรจากกุล

วินัย อุภษณ เจ้าของเพลงนกสิเหลือองกับเพลงบุญ

บทเพลงเริ่มด้วยเสียงยัมของความเศร้า คล้ายเสียงเทห์ล่อมเพื่อปลอบประโลม จากนั้นจึงเริ่มเนื้อเพลงด้วยถ้อยคำเชิงกวีและความอาลัยต่อวีรชนผู้จากไป กลางเพลงจะมีช่วงหยุด เพื่อกล่าวถ้อยคำไว้อาลัย แล้วจึงย้อนกลับมาส่งท้าย “จงบินไปเกิดคนกล้า ความฝันสูงค่ากว่าใด เจ้านินไปจากวงรัง ช้างหลังเขายังอาลัย”

ผู้แต่งไม่ใช่คนร้องหรือคนดนตรี แต่เป็นกวีร่วมสมัย บทเพลงนี้จึงเป็นที่รู้จักในฐานะงานกวีนิพนธ์ด้วย

บทเพลงนกสิเหลือองได้นำออกแสดงครั้งแรกโดยวงคาราวาน ในงานรำลึกครบหนึ่งปี “14 ตุลา” ที่หอประชุมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สร้างความประทับใจให้แก่ผู้ฟัง

อย่างมาก เพลงได้กลายมาเป็นเพลงสัญลักษณ์ของ “14 ตุลา” ตั้งแต่นั้นวงดนตรีเพื่อชีวิตนิยมนำเพลงนี้ไปแสดงเสมอๆ ต่อมา เพ็ญศรี พุ่มชูศรี นักร้องซึ่งเป็นคนไทยแห่งชาติ (พ.ศ.2534) ชื่นชอบเพลงนี้มาก เธอได้นำเพลงนกสิเหลือองไปขับร้องในงานรำลึก “14 ตุลา” ทุกครั้ง ในขณะที่ยังมีชีวิตอยู่ ซึ่งเพ็ญศรี พุ่มชูศรี ได้เสียชีวิตลงเมื่อปี พ.ศ.2550

เพลงบุญ หมายถึง ไซดักปลา คำร้องโดย วินัย อุภษณ ทำนองดัดแปลงมาจากเพลงการักบุญหา (ร้อยดอกไม้) บุญ เป็นเพลงรักในลิลาของรองเง็ง (ส่วนหนึ่งของเพลงบุญหารำไป) ซึ่งเป็นดนตรีแห่งหมู่เกาะ รวมทั้งชายฝั่งทะเลอันดามัน ในสมัยก่อน หากได้ลงเรือท่องไปตามหมู่เกาะในถิ่นทะเลแถบทะเลอันดามัน จะได้พบกับชาวเล กลุ่ม

อุรักลาโว้ย หรือพวกยิปซีทะเล เป็นชนเผ่าผู้ลี้ภัยในทะเล ขณะเดียวกันก็ได้ยินเสียงดนตรีของพวกเขา เรียกกันว่า เพลงรองเง็งชาวเล คือเพลงของพวกเขา

เมื่อครั้งวินัย อุภษณ (ผู้แต่งเพลงบุญ) ได้พาครอบครัวไปพักที่กระท่อมของชาวเล ริมหาดเกาะจำ อาศัยอยู่หลายวัน เจ้าของกระท่อมคือครอบครัววงรองเง็ง “อาหวัง กัวลามูดา” ซึ่งเป็นนายขอ (ไวโอลิน) ยังมีแม่เฒ่า (กรรยา) เป็นคนตีระฆังนา พร้อมกับขับเพลงและรำรำทุกคำคืนที่ริมหาด จะได้ฟังเสียงซอและบทเพลงขับปันตน ซึ่งเป็นการขับเพลงภาษามลายู บางเพลงประทับใจมากจนจำเนื้อร้องเพลงปันตนได้หมด หนึ่งในเพลงนั้นคือ “เพลงการักบุญหา” หรือเพลงร้อยดอกไม้

เมื่อผู้แต่งได้สร้างกระท่อมริมหาดที่ “เกาะบุญ” ของตัวเองเสร็จ ก็อยากชวนคนรักมาอยู่ด้วย เสียงเพลงการักบุญหา ก็แว่วมาอีก จึงได้ดัดแปลงทำนองและเขียนคำร้องใหม่เป็นภาษาไทย ใช้ชื่อว่าเพลงบุญ หมายถึงไซดักปลา (เกาะบุญ) เกิดเป็นเพลงใหม่ขึ้น เสมือนบัวงัดฝืนที่เป็น

จริง บุญได้กลายพันธุ์จากเพลงรองเง็งเป็นเพลงรักของชาวเมือง โดยยังคงรักษาทำนองเพลงเอาไว้อย่างมั่นคง ซึ่งเป็นพัฒนาการใหม่ของรองเง็ง

เพลงบุญได้นำออกแสดงครั้งแรกกับวงดนตรีท้องถิ่น (Sea Gypsy) โดยมีอาจารย์สมพร คงซิม เป็นผู้เล่นไวโอลิน แสดงที่หอประชุมโรงเรียนเมืองกระบี่ และได้บันทึกเสียงลงแผ่นซีดี (CD) ครั้งแรกกับวงบังคลาเทศ ขับร้องโดย ทองกราน ทานา จากวงคาราวาน

มติชน

Matchon
Circulation: 950,000
Ad Rate: 1,100

Section: First Section/-

วันที่: อาทิตย์ 7 มีนาคม 2564

ปีที่: 44

ฉบับที่: 15701

หน้า: 9(กลาง)

Col.Inch: 118.82 Ad Value: 130,702

PRValue (x3): 392,106

ศิลปิน: ชาว-ดำ

คอลัมน์: อาศรมมิวสิก: ยกวงซิมโฟนีไปแสดงเพลงรองเง็งที่กระบี่

ในยุคทองของการท่องเที่ยว เพลงบubu เป็นเพลงรองเง็งร่วมสมัยที่รู้จักแพร่หลายและนิยมเล่นกันในหมู่วงดนตรีรุ่นใหม่ทั่วถิ่นอันดามัน ด้วยลีลาแปลกแตกต่างจากเพลงอื่นๆ ต่อมาได้รวบรวมบันทึกเป็นแผ่นซีดี (CD) ชุดเพลงคลื่นซัดซ่าน โดยวงวารีย์ วายู ซึ่งเป็นนามปากกาของวินัย อุกฤษณ์

สำหรับ วินัย อุกฤษณ์ ในฐานะนักเขียน ใช้นามปากกาว่า “วารีย์ วายู” บ้านเกิดอยู่ริมแม่น้ำกระบี่ พ่อเป็นชาวสวนแม่เป็นชาวเกาะ เรียนหนังสือชั้นต้นที่กระบี่ แล้วไปเรียนต่อที่โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ที่กรุงเทพฯ เข้าเรียนปริญญาตรีวารสารศาสตร์ ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เคยทำงานมีอาชีพด้านหนังสือ งานฝ่ายศิลป์ จัดรูปเล่มหนังสือ ส่งงานบรรณาธิการกับนิตยสารและงานหนังสือพิมพ์หลายฉบับ

“ชมรมพระจันทร์เสี้ยว” ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้สร้างแรงบันดาลใจ ทำให้ศึกษาและเขียนบทกวีสมัยใหม่ต่อเนื่องมา ผลงานกวี 2 เล่ม คือ “นักฝันข้างถนน” และ “ทะเลร้อน” ในนามปากกา “วารีย์ วายู” ได้เป็นใบเบิกทางจากยุคแสวงหาสู่ความเป็น “กวีร่วมสมัย”

เมื่อออกจากแวดวงหนังสือ ได้กลับบ้านไปอยู่ที่กระบี่ที่เกาะลันตาน้อยและเกาะบubu ใช้ชีวิตอยู่กับเรือทะเลและหมู่เกาะนานหลายปี จนเกิดภัยพิบัติสึนามิ (พ.ศ.2547) จึงกลับขึ้นฝั่งไปทำสวน อยู่ชานเมือง แล้วหันเหชีวิตมาสนใจงานด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น

นอกจากงานหนังสือและกวีนิพนธ์แล้ว “วารีย์ วายู” ยังเป็นมือสมัครเล่นในงานศิลปะด้านอื่นๆ ด้วย อาทิ ผลงานเพลง ภาพวาด บทภาพยนตร์ หนังสือ สำหรับเพลงนกลีเหลืองกับเพลงบubu จะเป็นเพลงแถมในรายการแสดงครั้งนี้ ซึ่งในรายการหลักเป็นเพลงรองเง็งฝั่งอันดามันทั้งหมด เป็นเสียงเพลงแห่งทะเลอันดามัน

ในการเดินทางไปแสดงครั้งนี้ ได้รับความร่วมมือจากหลายภาคส่วนที่สำคัญ ภาคส่วนของรัฐตั้งแต่ผู้ว่าราชการจังหวัด วัฒนธรรมจังหวัดกระบี่ สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ กระทรวงการอุดมศึกษา ในภาคส่วนของเอกชนมีร้านอาหารเรือนไม้ ที่พักปาล์มรีสอร์ท สายการบินแอร์เอเชีย องค์กรอิสระสถานโทรทัศน์ไทยพีบีเอส ส่วนภาคที่เป็นฝั่งประชาชน ก็มีศิลปินวาดภาพ นักร้องนักดนตรี มุลนิกกระบี่ยั่งยืน และมูลนิธิอาจารย์สุกรี เจริญสุข

บทเพลงแห่งทะเลอันดามัน เป็นการนำเสนอมิติใหม่ของเพลงพื้นบ้าน การได้มีโอกาสพบกับปราชญ์ที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่น ซึ่งเขาเหล่านั้นอยู่ที่มิดที่คนทั่วไปมองไม่เห็น แต่เขามองเห็นในสิ่งที่คนทั่วไปมองไม่เห็น เมื่อได้พบกับวิถีคิดและจินตนาการผ่านผลงานที่เป็นบทกวีและบทเพลง ทุกบทเพลงและทุกครั้งที่ได้ยิน ทำให้รู้สึกว้าวซึมซัดสั่นไป เพราะ “คาดไม่ถึงถึงอึ้งและฉงน”

สัปดาห์นี้มาสร้างความครึกครื้นกับเครื่องดนตรีแดนใต้ “บานอ” มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม สาขาศิลปการแสดง ปี 2558 ซึ่ง “ที่หิ้งห้อย” จะพาไปทำความรู้จักกันครับ

บานอ เป็นเครื่องดนตรีประเภทกลอง ทำด้วยไม้เนื้อแข็ง ชิงหน้ากลองด้วยหนังควาย ใช้มือหรือไม้บรรเลงให้เป็นจังหวะ มาจากประเทศมาเลเซียมีการตีบรรเลงให้เกิดเสียงดัง ในโอกาสเฉลิมฉลองในเทศกาลสำคัญต่างๆ เมื่อชาวบ้านได้ยินเสียงก็จะมาร่วมเฉลิมฉลองในเทศกาลนั้นๆ ขณะที่ในประเทศไทยนิยมในชาวไทยที่นับถือศาสนาอิสลาม

กระจายอยู่ใน 3 จังหวัดชายแดนใต้ ได้แก่ ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส มักเล่นหรือแข่งขันในฤดูแล้ง

คือ หลังเก็บเกี่ยวข้าวเสร็จแล้วชาวบ้านว่างจากงานก็จะจัดให้มีการแข่งขันเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน อีกทั้งบรรเลงในงานประเพณีต่างๆ เช่น ประเพณีเข้าสุนัต ประเพณีงานแต่ง เป็นต้น

นอกจากนี้ยังใช้บรรเลงในโอกาสต้อนรับบุคคลสำคัญ เช่น พระมหากษัตริย์สุลต่าน นายกรัฐมนตรี เป็นต้น
องค์ประกอบของเครื่องดนตรี และการเล่นบานอ คือ คณะบานอ ประกอบด้วย โตีะยอวอ (หัวหน้า) ทำหน้าที่ควบคุมการบรรเลงและคุมเสียง โตีะบอมอ (ผู้ช่วย) ทำหน้าที่ร่ายเวทมนตร์คาถาให้กิจกรรมที่ทำสำเร็จตามความประสงค์เป็นการบริกรรมเพื่อให้เกิดความขลังและศักดิ์สิทธิ์ และเป็นการเสริมให้การแข่งขันประสบความสำเร็จ.